

Vraťme se do časů, kdy včelařil pradědeček

O včelařství se dá bez nadsázky říct, že patří k jednomu z nejstarších řemesel, vždyť první doklady o vybírání medu divokým včelám se nám dochovaly z 12. tisíciletí př. n. l. na skalních kresbách. V mladší době kamenné vzniká včelaření brtnické, kdy včelaři-brtníci kromě medu začali vybírat i vosk, od doby bronzové nezbytný pro vyrábění forem v kovoliteckých dílnách.

S rozšířením křesťanství ve středověku získává včelí vosk další využití, a sice k výrobě svící, v téže době si brtníci začínají včelí úly přesunovat z lesů do zahrádek a rodí se včelaření, jak jej známe dnes. Chov včel se u nás na Valašsku rozšířil právě ve středověku, a to z podnětu olomouckého biskupa Bruna ze Schaumburku (1205–1281), který dokonce zakládání včelínů na svých panstvích vyžadoval.

Pokud vás zajímá, jak to bylo se včelařením nejen na Valašsku dál, přijďte se od 14. října podívat na novou výstavu v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí.

Kromě vzácných historických včelích úlů zde bude k vidění řada dávných včelařských pomůcek a výstavu navíc provoní dal-

ší krásná řemesla – voskařství a perníkářství, která budou zastoupena jak samotnými medovými perníčky, tak perníkář-

skými formami. Ačkoliv má medové pečivo starobylý původ sahající do starověku, pocházejí první zmínky o perníku u nás z roku 1335.

Až do 18. století byly perníkářské výrobky považovány za luxusní zboží určené pouze pro nejhobšší domácnosti, neboť jeho hlavní složkou byl drahý med a vzácné dovážené koření. Perníkáři se dříve nezabývali jen výrobou perníku, ale také marcipánů, tzv. „husích hovínek“ či drůberky. Jiný včelí produkt, vosk, byl tradičně užíván pro výrobu svíci, kromě svíci voskáři poblíž poutních míst vyráběli též voskové obětiny, tj. voskové napodobeniny částí těla či celých postav, které poutníci s vírou v uzdravení obětovali.

A tušili jste, že ve snaze zvýšit výnosy medu byly v naší krajině vysazovány nepůvodní druhy rostlin, které se často vymkly kontrole a jsou dnes považovány za invazní? K nim můžeme přidat např. trnovník akát, pámelník nebo neblaze proslulou křídlatku.

Mgr. Ivana Martišková, historik Muzea regionu Valašsko ve Valašském Meziříčí

Na fotografii: Forma na perník ze 40. let 19. století od meziříčského perníkáře Vilímka (ze sbírky Muzea regionu Valašsko)